

T.C.
GENELKURMAY BAŞKANLIĞI
ANKARA

KORE'DE TÜR^K MUHAREBELERİ

2. BASKI

Genelkurmay Personel Başkanlığı
Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt (ATASE) Daire Başkanlığı Yayınları

ANKARA
GENELKURMAY BASIMEVİ
2015

ISBN: 978-975-409-656-9

NSN: 7610KK0407321

YAYIN KURULU BAŞKANI

Korg.Kamil BAŞOĞLU

YAYIN KURULU

Dr.Kur.Alb.Sertif DEMİR

Dr.Öğ.Alb.Suat AKGÜL

Arş.Uzm.Sema DEMİRTAŐ

Arş.Uzm.İbrahim ÇAĐLAR

BELGE ÇEKİM

Arş.Uzm.Erol SESİGÜR

Bel.Kop.Lab.Tek.Erhan KANDEMİR

DÜZELTİ / SAYFA DÜZENİ

Red.Uzm.Melek ALKA

KAPAK

Ceyhan YALÇIN

SUNUŞ

1959 yılında yayımlanmış olan “Kore Harbi’nde Türk Silahlı Kuvvetlerinin Muharebeleri (1950-1953) Özet” adlı eser, konu ile ilgili temel bir kaynak olmasına rağmen ihtiyacı tam olarak karşılamaması nedeniyle yeni bir kitap yayımlanması ihtiyacı doğmuştur. “Kore’de Türk Muharebeleri” adlı bu eser Genelkurmay ATASE Daire Başkanlığı Arşivinde bulunan belgeler, fotoğraflar ve çeşitli eserlerden alınan bilgilerle zenginleştirilerek yeniden yayıma hazırlanmıştır.

Kore anlaşmazlığı, 25 Haziran 1950 sabahı Kuzey Kore’nin Güney Kore askerlerinin 38’inci paralelin teşkil ettiği sınırı geçtiklerini ileri sürerek 38’inci paralel boyunca saldırıya başlamalarıyla sıcak savaşa dönüşmüştür. Bu durum karşısında Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi 25 Haziran 1950’de toplantıya çağırılmıştır. Güvenlik Konseyi, Kuzey Kore’nin Güney Kore’ye saldırmakla barışı bozmuş olduğuna karar vermiş ve üye ülkeleri yardıma çağırmıştır.

Kore Harbi, Birleşmiş Milletler ordularının dünya barışı uğrunda ilk kez harekete geçmesi bakımından büyük önem taşımaktadır.

Türkiye, dünya barışının korunması düşüncesiyle Kore’ye, Birleşmiş Milletler emrine bir tugaylık kuvvet göndermek suretiyle oldukça geniş ve aktif şekilde katılan birkaç devletten biri olmuştur. Türkiye’nin Kore’ye başlangıçtan itibaren birer yıl arayla dönüşümlü olarak gönderdiği ve harbin başından itibaren stratejik noktalarda görev alan Türk tugayları kendilerine verilen görevleri en iyi şekilde yerine getirmiştir. Türk birliklerinin elde ettikleri başarılar dünya kamuoyunda ve Türkiye’de büyük yankı uyandırmıştır.

Cumhuriyet sonrası Türk Silahlı Kuvvetleri ilk defa yabancı milletlerin silahlı kuvvetleri ile aynı amaç doğrultusunda başarı ile savaşmıştır. Bu durum Türkiye’nin NATO’ya girmesinde önemli rol oynamıştır.

Türk Silahlı Kuvvetleri Kore’de üstün muharebe yeteneğine sahip olduğunu göstermiş, hürriyet ve demokrasi mücadelesinde güvenilir bir müttefik olduğunu kanıtlamıştır.

Eserde 1’inci Kore Türk Tugayı Topçu Taburu 2’nci Batarya Astsubay Üstçavuşu Hasan ÇENDEK’in Genelkurmay ATASE Daire Başkanlığına bağışlamış olduğu fotoğrafların bir kısmından da yararlanılmıştır. Bu değerli katkılarından dolayı Kore Gazisi Hasan ÇENDEK’e teşekkür ederim.

Kamil BAŞOĞLU
Korgeneral
Personel Başkanı

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ

İÇİNDEKİLER..... III

BARIŞ YOLUNDA..... IX

BİRİNCİ BÖLÜM

KORE'NİN COĞRAFI DURUMU, EKONOMİSİ, MENŞESİ, DİL, DİN VE KÜLTÜRÜ, SİYASİ TARİHİ

1. Kore'nin Coğrafi Durumu.....	1
a. Kore'nin Hudutları.....	1
b. Kore'nin Şehirleri.....	1
c. Kore'nin İklimi.....	1
ç. Kore'nin Doğal Yapısı.....	2
(1) Dağlar.....	2
(2) Nehirler.....	2
2. Kore'nin Ekonomisi.....	3
3. Korelilerin Etnolojik Menşesi, Dil, Din ve Kültürü.....	3
a. Korelilerin Menşesi.....	3
b. Korelilerin Dili ve Dini.....	4
c. Kore Kültürü.....	4
4. Kore'nin Siyasi Tarihi.....	5
a. İlk Çağda Kore.....	5
b. Orta Çağda Kore.....	8
c. Yeni Çağda Kore.....	10
(1) Moğol İstilasının Tepkisi, Kore'ye Japon Taarruzu.....	10
(2) Kore Yüzünden Çıkan İki Japon-Çin Savaşı (1592-1597).....	10
ç. Yakın Çağda Kore.....	11
d. Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarında Kore (1914-1918 ve 1939-1945).....	13
(1) Birinci Dünya Savaşı'nda.....	13
(2) İkinci Dünya Savaşı'nda.....	13
e. İkinci Dünya Savaşı'ndan Sonra Kore Meselesi.....	14
(1) Birinci Safhada Kore Meselesi.....	15
(2) İkinci Safhada Kore Meselesi.....	15
f. Kore'de İki Hükûmet Kurulması ve Tahliye.....	16
(1) Kore Cumhuriyeti.....	16
(2) Demokratik Kore Halk Cumhuriyeti.....	16

(3) Kore'nin Tahliyesi.....	17
g. Kore Hükûmetlerinin Hukuki Durumları.....	17
ğ. Kore Harbi Öncesi Siyasi Durum.....	19
h. Kore Harbi'ne Kuzey ve Güney Kore'nin Hazırlıkları.....	20
(1) Kuzey Kore'de.....	20
(2) Güney Kore'de.....	21

İKİNCİ BÖLÜM

KORE'DE HARBİN BAŞLAMASI, TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN BİR TUGAYLA KORE HARBİ'NE KATILMASI VE KUNURİ MUHAREBELERİ (25 HAZİRAN-1 ARALIK 1950)

1. Kuzey Korelilerin Taarruzu, Birleşmiş Milletlerin Güney Kore'ye Yardımı.....	23
a. Kuzey Kore'nin Taarruzu, Güney Korelilerin Çekilmesi, Birleşmiş Milletlerin Pusan Köprübaşı Savunması ve Karşı Taarruzu.....	23
b. Türkiye'nin Kore'de Birleşmiş Milletler Ordusu Safında Savaşa Katılması.....	26
2. 1'inci Türk Tugayının Kurulması, Kore'ye Gönderilmesi ve Kunuri Muharebeleri'ne Kadar Aldığı Görevler.....	27
a. 1'inci Türk Tugayının Kurulması.....	27
(1) Tugaya Atanan Komuta Heyeti.....	28
(2) 241'inci Piyade Alayının Ayaş'tan Ankara'ya (Etimesgut'a) İntikali.....	29
(3) Birliklerin Eğitim Çalışmaları ve Sınıf Okullarında Eğitim Görmeleri.....	30
(4) Silah ve Araç İşleri.....	31
(5) Personel İkmal İşleri.....	32
(6) Sağlık İşleri ile Moral Faaliyetleri.....	32
(7) Tugay Personelini İlgilendiren Bazı Hükümler.....	33
(8) Birleşmiş Milletler Türk Silahlı Kuvvetler Komutanlığının Kısaltılmış Adı.....	34
(9) Türk Tugayında Görevli Amerikan Heyeti.....	34
b. Tugayın İskenderun'a Demir Yolu ile Sevki.....	34
c. İskenderun'dan Kore'ye İntikal.....	36
(1) 1'inci Tugayın Bindirme ve Seyir Güvenliği.....	36
(2) Türk Tugayının Gemilere Binişi ve Kore'ye Hareketi.....	39
(3) Türk İrtibat Heyetinin Kore'ye Gönderilmesi.....	42
(4) Deniz Yolculuğu.....	42
(5) Tugay Karargâhıyla Depo Bölüğünde Yapılan Teşkilat Değişikliği.....	45
ç. Türk Tugayının Kore'ye Gelişi.....	45

d. Türk Tugayının Taegu'da Eğitim ve Hazırlık Çalışmaları ile Amerikan Silah ve Malzemesiyle Yeniden Donatılması.....	48
e. 241'inci Piyade Alay Komutanlığı Kademesinin Kaldırılması.....	52
f. Türk Tugayının Kuzeye, Changdan Bölgesine Hareketi.....	52
g. Türk Tugayının Daha Kuzeyde, Kunuri Bölgesinde Toplanması.....	55
3. Türk Tugayının Kunuri Muharebeleri (26-30 Kasım 1950).....	58
a. Türk Tugayının Kunuri'den Tokchon'a İlerleyişi.....	58
b. Tokchon İstikametinden Wawon'a Geri Dönüş.....	60
c. Wawon Muharebesi (28 Kasım 1950).....	61
ç. Wawon Muharebesi'nin Sonucu.....	63
d. Sinnimni Baskını ve 29 Kasım 1950 Muharebesi.....	63
e. Pongmyongni (Kaechon) Muharebesi.....	66
f. Kunuri Boğazı Muharebesi (29 Kasım Saat 17.30-30 Kasım Saat 03.00).....	67
g. Pyongyang'a Çekiliş (30 Kasım 1950 Saat 03.00-18.00).....	69
4. Kunuri Savaşları Sonundan Taarruz Muharebelerine Kadar (1 Aralık 1950-24 Ocak 1951).....	70
a. Türk Tugayının Yeniden Teşkilatlanmak Üzere Geriye Alınması.....	70
b. 241'inci Piyade Alay Komutanlığının Yeniden Kurulması.....	71
c. Tugayın Kunuri Muharebeleri Kayıpları ve İkmal İşleri.....	71
ç. Kunuri Muharebesi'nin Yankıları.....	71
d. Birleşmiş Milletler Ordusunun İmjın Nehri ve Doğusu Hattına Çekilmesi.....	79
e. Türk Tugayına Kumpo Yarımadası'nın Savunma Görevinin Verilmesi.....	81
f. Tugay Gazetesi "Kutup Yıldızı"nın Yayınlanmaya Başlaması.....	83
g. Çin Ordularının Genel Taarruza Devamı.....	84
ğ. Birleşmiş Milletler Ordusunun Geriye Çekilmeye Devam Etmesi.....	85
h. 1'inci Türk Taburunun 29'uncu İngiliz Tugayına Bağlanması.....	85

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİNİN TAARRUZ MUHAREBELERİ (24 OCAK-21 NİSAN 1951)

1. Birleşmiş Milletler Ordusunun Yıpratıcı Taarruzlarını Artırması ve Türk Tugayının Bu Taarruzlara Katılması.....	87
2. Kumyangjangni Muharebesi.....	87
3. 185 Rakımlı Tepe Muharebeleri.....	88
4. 156 Rakımlı Tepe Muharebeleri.....	90

5. 26 Ocak 1951 Günü Muharebelerinde Amerikan Subaylarının Gördükleri Sahneler.....	91
6. United Press Muhabirinin 156 Rakımlı Tepenin Zaptına İlişkin Yazdıkları.....	92
7. 1'inci Türk Tugayına Amerikan Kongresince Mümtaz Birlik Nişanı ve Berati'nin Verilmesi.....	93
8. Güney Kore Cumhurbaşkanı Syngman Rhee Tarafından Tugaya Cumhurbaşkanlığı Birlik Nişanı'nın Verilmesi.....	97
9. Savaşta Türk Millî Karakteri.....	100
10. 28 Ocak-5 Şubat 1951 Tarihleri Arasında 431 ve 109 Rakımlı Tepe Muharebeleri.....	101
11. Birleşmiş Milletler Ordusunun Yıpratıcı Taarruzlarına Devam Kararı.....	107
12. Tank-Piyade İş Birliğiyle Yapılan Taarruz.....	108
13. 7 Şubat-7 Mart 1951 Tarihleri Arasında Türk Silahlı Kuvvetlerinin Taarruz Muharebeleri.....	108
14. Türk Tugayının Savunma Mevzisinde Faaliyeti.....	111
15. Şubat 1951 Sonlarında Birleşmiş Milletler Ordusunun Kuvveti.....	111
16. 7 Martta Başlayan Taarruzlardan Önce Birleşmiş Milletler Ordusunun ve Türk Tugayının Muharebe Durumu.....	112
17. 7 Mart 1951'de 25'inci Amerikan Tümeninin Han Nehri'ni Geçmesi ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin Muharebelere Katılması.....	112
18. Hantan Nehri'ni Zorla Geçiş Muharebeleri ve Ağır Şartlar Altında Taarruz ve İlerleme.....	116
19. Tahkim Edilmiş Dağlık Arazide Taarruzla İlerleme Muharebeleri (12-22 Nisan 1951).....	118

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ORDUSUNUN ÇEKİLME VE İLERLEME MUHAREBELERİ VE ATEŞKES GÖRÜŞMELERİ (22 NİSAN-16 KASIM 1951)

1. Türk Tugayının Çekilme ve İlerleme Muharebeleri (22 Nisan-1 Mayıs 1951).....	125
a. Çin ve Kuzey Kore Ordularının Taarruzları Sonucu Geri Çekilme Muharebeleri (22 Nisan-1 Mayıs 1951).....	125
b. Çin ve Kuzey Kore Ordularının Bütün Cephede Gerçekleştirdiği Genel Taarruzun Sonucu.....	130
2. Türk Tugayı Birliklerinin Savunma ve İlerleme Muharebeleri (1 Mayıs-16 Kasım 1951).....	131

a. Savunma Muharebeleri (1-18 Mayıs 1951).....	131
b. Taarruz ve İlerleme Muharebeleri (20 Mayıs-4 Haziran 1951).....	133
c. Birleşmiş Milletler Ordusu Taarruzunun Devamı, Dağlık Arazide İlerleme Muharebeleri ve Cephede Mevzilenmeler (5 Haziran-16 Kasım 1951).....	135
3. Ateşkes Görüşmelerinin İlk Safhaları.....	144
a. Ateşkes Görüşmelerine Başlanması.....	144
b. Ateşkes Görüşmelerinin Uzaması.....	146

BEŞİNCİ BÖLÜM

İKİNCİ VE ÜÇÜNCÜ DEĞİŞTİRME TUGAYLARININ MUHAREBELERİ (16 KASIM 1951-27 TEMMUZ 1953)

1. Mevzi Harbi Devri.....	149
a. 2'nci Değişirme Tugayının Mevzi Muharebeleri (16 Kasım 1951-20 Ağustos 1952).....	149
b. Her İki Tarafın Personel Mevcut Durumları ile Türk Tugayının Mevcut ve Zayıf Durumu.....	154
c. 3'üncü Değişirme Tugayının Mevzi Muharebeleri (24 Ağustos 1952-27 Temmuz 1953).....	154
ç. Mart 1953 Sonlarında Komünist Ordularının Mevcudu.....	156
d. Birleşmiş Milletler Birliklerinin Kore'de Kaldıkları Süreler ile Birliklerin Değişirilmesi Şekilleri.....	156
e. Avustralya'da Yapılan "Birinci Dünya Savaşı Şehitlerini Anma Töreni"ne Türk Heyetinin Katılması.....	157
2. Şiddetli Muharebe İleri Karakol Savaşları.....	157
a. Vegas, Doğu Berlin ve Batı Berlin Muharebe İleri Karakol Savaşları (15 Mayıs 1953).....	157
b. Berlinler, Vegas, Elko, Karsan Muharebe İleri Karakol Savaşları (28-29 Mayıs 1953).....	160
(1) Berlinler.....	160
(2) Vegas.....	160
(3) Elko, Karsan.....	163
3. Türk Tugayının Uijongbu'da İhtiyat Görevi Üstlenmesi ve 4'üncü Kore Değişirme Tugayının Gelişi.....	167
4. 4'üncü Kore Türk Tugayından Sonraki Türk Birliklerinin Kore'de Bulunma Tarihleri ve Birlik Komutanlarının İsimleri.....	170
5. Kore Türk Tugayının Şehit, Yaralı ve Kayıpları.....	172
6. Ateşkes Görüşmeleri Sırasındaki Harekât ve Ateşkes Antlaşmasının İmzalanması.....	173

a. Ateşkes Görüşmeleri Sırasındaki Harekât.....	173
b. Ateşkes Antlaşmasının İmzalanması.....	173
7. Esaret Hayatında Yaşananlar ve Esirlerin Değişimi.....	174
8. Kore Savaşı'nda Gerillacılık.....	176
a. Gerillacılar.....	176
b. Gerillacıların Çeşitleri.....	176
c. Kore Savaşı'nda Gerillacılığın Bu Kadar Gelişmiş Olmasının ve Kore'ye Özgü Bir Özellik Göstermesinin Başlıca Sebepleri.....	178
9. Kore Savaşı'nın Genel Değerlendirmesi ve Alınan Dersler.....	178
a. Amerika Birleşik Devletleri ve Batı Açısından.....	178
b. Türkiye Açısından.....	181
c. Sovyetler-Çin Ekseni Açısından.....	182
SONUÇ.....	185
KAYNAKLAR.....	187
DİZİN.....	189
EKLER.....	199